

ارسِ عثرِ اول

اشرف آزاد

گامِ پہلی کیشنز گوادری

اے کتابِ عیا ایشی بھرے کس بیدِ اوارہ عرضاً چھاپ ٹھنگ کت نہ کنت

چندے پہ بلوچی زبانِ مایہِ اکملِ نو دیمِ روئی

شاعر : اشرف آزاد مندی

اولی چاپ : جنوری 2009ء

کمپوزنگ : منظور بٹ، نثار احمد

دائیک : 500

نہاد : 70 کلوگرام

شنگار : گام پبلی کیشنز گوادر

نامدات

چاکریں زندہ نام

جہد سے پہلوچی زبان مایہ ناک ہمدیم رونی

اے تنی خماریں عشق و تب و یک کرامتے
دل چو گلاب و پلے و جنگ مہر و منی

چار دہی ماہ گپ ٹھٹراں انت
 تو زما نگ زیر مارا گوں وتارا شر بہ مل
 دل و دریا پہ تو چوں شاہگاں بیت
 اے جہان و رنگاں زیر اں دل و چکراں بہاراں
 اے دل انت کہ من کما تک پہ تو مہر و ہارے گون انت
 زہیرانی یاریں دگہ مردے
 من واہگ و ٹل و سرا
 روچے ہزار نیون کنت
 زلپ و نوان و در کپیت
 زند و از اب ہال انت اے ہستی و شمش
 تنی لٹ گلاباں دلبر تنی شار سر و مہکان انت
 و ہد و ہد و سرا بیا دل و در گہ و
 گشتنگ سوت و گزل تنی گشتان و کتنگ
 بو و ز باداں کے زانت
 اے جنکاں مارا و اب و چہ پد گڈینگ
 گم و چراگاں و پا و ارساں کے انت بہ بالیت
 زلپ زلپ و سرا کیف کیف و تھا
 منی دلبر منی جان و منی دردانی در مان و
 زلپانی زمستان و اللہ کر یے
 شیریں تنی زبان مہلب ٹران
 نندیت گماں گوں جیڑ میت شعرے ہیال کنت
 درد و زیرانی کیف و بستار و
 کہ کترہ کترہ معداں مدان و
 گوں جناں مرچی من گم و ساز و

یکے یلہ کننے ؎ یکے وتی کننے

دوستے ؎ دوری ؎

منظور ؎ نام ؎

باسک

چہرے پہ بلوچی زبان مایہ ناز اک نغمہ روئی ؎

بندات کجا بہ بیت؟

بندات کجا بہ بیت؟ ارس و شراول و یا اشرف آزاد و کسہ و ہر کجا کہ بندات کفنئے اے دوئیں دپالم و رانت یا اے گپ و چوش بگوشئے، تچک در بیت۔

ارس و شراول، اشرف آزاد انت و اشرف آزاد ارس و شراول انت۔ دوئیناں طوفانے بہ سند ایت۔ زندگی ہما و ہد و زندگی شمار کنگ بیت کہ آئی و گپ و گال زندگی بہ بنت۔ چیزے انجیں شعر اشرف آزاد و شاعری و تہا دست کپیت کہ ہر و ہد و آئی و زندگی و شاہدی و دینت۔

گل و دیریں کہ چمن دور بوتگ
نہ زاناں پہ کئے و مجبور بوتگ

داں کدینا سراں تو بکشائے
وہد و ابد الیں شاہ و زندان و

گرا نیں گے نہ بیت انت زیرگ سر و منی
اللہ دل و چہ در کن تو دلبر و منی

منیر رشتون

۱۷/۱۰/۲۰۰۸

چہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکت و دیم روئی و

اشرف ۽ گون منی نژیکی

اشرف ۽ گون منی نژیکی هما وهد ۽ بیت که آئی ۽ وتا چه زندگی ۽ اژاند چه چیراگاں وتا آزات کتگ ات۔ گون آزاتیں
تب ۽ منیل ۽ چه گس ۽ در کپتگ ات۔ آزادیں وڑ ۽ پیمن وتی باطن ۽ زنگ ۽ رنچان ات، کیوت ۽ بلبلان گون تران کنان ۽ منی
نژیک بیت گونڈیں مدتے ۽ آئی ۽ شدر ۽ موروارد بلوچی زبان ۽ لہز انک ۽ دامن ۽ کمات انت۔

زند ۽ وتی بہ تو ساں چتو راپ ۽ دوزہ ۽
نُمال چیزے شعر انت من ۽ اے اوں دل نہ بنت

من اے گپ ۽ سدکاں دانکہ بلوچی حد ۽ سیمس رانی سرا بلوچ گدان نشین یے است، اشرف زندگ انت۔

صدیق صلاح

۲۰/۱۰/۲۰۰۸

جہد ۽ پ بلوچی زبان ۽ لہز انک ۽ دامن ۽ کمات انت ۽

گرائیں گے نہ بیت انت زیرگ سرا منی
اللہ دل ء چہ در کن تو دلبر ء منی

من تئی خیال ء دمکاں گشتاں چو سربتگ
بلکیں بخت انت وہد شگانے ترا منی

اے تئی خماریں عشق ء تب ء یک کرامتے
دل چو گلاب ء پُلں ء جنگ مہر ء منی

شپ روح گوں شراباں گوازیقتنت وتی
چو شاعر ء خیال ء تو اندر ء منی

وہد ء نہ کت من ء گوں چچ رنگ ء سلتی
دشتار منا چہ برتگ میر چاکر ء منی

چہدے پہ بلوچی زبان مایہزاک ء دیم رونی ء

من اے دل ء وتی نی زنگاں کجا براں
گشتگ مئے دلبر ء کہ شہر ء در ء منی

من اوں نہ زانتگ روچے مہراں زبہرہاں
دریگت خیال ء پیتکیں اے پیر ء منی

زلفاناں شیر شنزیریں لٹناں گلابی نمیں
ہر روت پرشیت گاس ء چو جمہر ء منی

اشرفؔ نوں زند ء گوستگیں روچاں حساب کنت
گردیت چو فقیر ء مرچاں در ا منی

ویرانیں زندگی ء ہے مال ء مڈی انت
کم چیز اوچی کے ہاں زہیریم ء کم چیز کے گم انت

تو پائیں وہد ء وہد ے گردینیت پرگ ء
دوستاں بچار وتی کہ درستاں چ رند بنت

زند ء وتی بتوساں چتور لاپ ء دوزہ ء
بُمال چیزے شعر انت منا اے اوں دل نہ بنت

چم ۽ تماہ نہ جلتگ دیدار ۽ جنت ۽
زلپ ۽ سرا چ پل تئی جیگ ۽ نہ کہنگت

مہراں زہیریں زند ۽ سنج ۽ منی جتگ
بس زامریں زہیر ۽ ترانگ سرتلگنت

اشرف منا را داشتگ دودانی سانکاں
ارماں دل ۽ گوں جیگ ۽ وشبواں بستگنت

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ تراکیم روئی ۽

ڈکالیں زند ۽ قصہ اے پیم ۽ ملگوار
شہد ۽ شراب ۽ شیر انت مے لبر ۽ ودار

من داں ترا نہ فہماں ویرانیں زندگی
من داں ترا نہ زاناں کوراس باسار

زیراں گم ء چراغ ء یاتانی چادر ء
مئے برہنگیں اے زند ء شب سیاہ ء سیہ تہار

شینگیٹ مہراں وتی وہدے پری بدن
نوداں شراب شہزیت جنول ء جلیں بہار

اشرف منی زنداے زند ء کچول سرجم انت
اشرف منی حیاں ء مس شاہیں نیزگار

باسک

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکتا ہودیم روئی ء

چ من گسر نہ کپتگ منی واہگ ء متاہ
روچے ہیال ء رنگ ء روچے چو تڑانگ ء

بربادیں زندگی ء کپوت چنچو بال بے
دست ء دل ء لگشتگاں من وہے ایوگا

تئی شپ چراگیں زلپ کہ شنگت خمار باں
تئی ماہکانیں دیم مے ودینیت مستی ء

اے دھر ء من چے پیم ء ایر جیگ پیہگاں
اے درد زاہریں منی بچکندگ ء تہا

اے ماہکان ء زرتکنت گلہ مس دیدگاں
مے پرشگیں ہیال نہ کنت روک سر شپ ء

جہدے پہ بلوچی زبان ماہزاکہ ء دیم روئی ء

سر زاہر ء اے شعر نہ کنت ارس دیدگاں
بکشیت انت باتن ء بلے دردانی ژندی ء

لہرے نہ فہمتگ من ہے شعر ء بندی یے
اشرف گشاں کمال کنگ وہد ء شاعر ء

سر کپتگ انچیں جاہے نے ترانگ ء گے
کیفانی ملگوار ء سازانی میٹے

استار چمیں نوواں بتگ دل ء تب ء
ماہ ء را پئے دست ء چاریت محرے

نازینک ماں سرا انت شاعر تیں دل ء
چنکاںھیال بلکیں داریت مطلبے

یک انچیں من نہ وشیں جاگاہے اتلگاں
نے جند ء وارث یے ء نے ملکی مردے

کوش ء کوار بتگ نشگ مس رہسراں
بلکیں نوان پی زباں زلپ ء شنگیت مہلب یے

مہر ء کسائے پریں وادے چو بینگ ء
وہد ء را سیر داتگ یک انچیں سیہ سرے

جیگ ء سمین ء ماہے بانگواہ ء مان بتگ
روح ء سرا نہ کپتگ دل نیکہ ساہگے

انچیں اے زند ء کشے گیشنگ ء اڑیت
یک ٹراولے کہ ترکیت در کیت ٹراولے

ہو ہر کس ء را جند ء سہتانی گم پر انت
لاپ ء شد ء چہ جے مرگیگ گونگے

کرن ء سفر من زند ء یک ساعت جنگ
براگے سواس بند ء ستگ برے برے

چکندگانی پشت ء آزاد درد بیت
اے انچیں صورتے کہ زاہر نہ بیت اے

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اگک ہودیم روئی ء

جند ء شمش ء یا کہ وقی جند ء ساہگ ء
بے آ سر انیں وہ نہ کنت کسی پردگ ء

دو چند بوتگ ات اے مزا کیف ء زیر ء
دوشی گوں دزگہار ء بیاتکین ء تو اگہ

اے پیہیں واہگاناں کجا منز لے رسیت
من گو ں تو دل سپا ء تو گوں منا دگا

جنگل تمہیں من زند ء شوباز ء سر بتگ
جند ء پداں گران ء داں جند ء میٹگ ء

زند ء را انچیں جاہے دزوہ ات منا بچار
سر گپتگاں من پیسر چہ دوست ء آہگا

ہر چیز شمشگ انت من شاعر تمہیں دل ء
ہر چیز تباہ بیتگ چہ دوست ء لڈگ ء

من داں کجا کجا اڑے اشرف شوباز بتگ
آ چو خمار ء رنگ ء منی جند ء شہرگ ء

یکے یل کنے ء یکے وقی کنے
اے بیوپائیں شہر ء تو زندگی کنے

مارا بدار نہ گشتہ وقی چم ء اندر ء
تو گوں بہار ء پٹاں اگاں سلتی کنے

جیگ ء تئی بہشت ء دگہ یک کرامتے
پٹے شہارے پمنا دردے ودی کنے

من چو نہ گشتگ ارس نہ داشتہ مس دیدگاں
تو پُرتگ منا کہ چہ پیم شاعری کنے

سبزینگ من خیال ء چنالے ماں سرشپاں
گوات ء پوچی نوان مابے گشتگ رونی ء چے مہری کنے

بلک ء منی چراگاں گشتے وام تئی پرانت
درکائے سرشپاں گشتے ” مابے ودی کنے “

ارے لگشتگاں چہ جنوزام ء دیدگاں
اشرف وتارا پمنا پرچے گمی کنے

شب ۛ ۛ خمار ۛ شرابے گونیں
بچار ۛ یار ۛ شرابے گونیں

من ۛ ۛ کم ۛ نشہ بیاناں
تئی ۛ زلف ۛ تار ۛ شرابے گونیں

دو سال گزٹگ دو روج ۛ پشت ۛ
تئی ودار ۛ شرابے گونیں

من ۛ ۛ یک ۛ کمایاں ۛ ارساں
گشے اے کار ۛ شرابے گونیں

تئی زلپ ۛ راہی چو باد شاہی
شب ۛ خمار ۛ شرابے گونیں

مے لال ۛ شہر ۛ بچار کموک
امیر وارے ۛ شرابے گونیں

پہ تو من کایاں اڑے او اشرف
منا دوبارہ ۛ شرابے گونیں

ادا درویشم انت ہزاراں ادا زلپ پیچ ء تاب انت
من دل ء شہاراں پہ کئے ادو کاڑ بے حساب انت

وئی گنگی ء من ننداں تئی شار ء دامن ء کہ
مئے سوال ء زیریاں گوں تئی جواب نیم واپ انت

مئے سفر بہ جنزیت پاداں گشے سال سر پہ سر بنت
اگاں گوں نے منا گوں تئی ہیال لاجواب انت

من سہاہ ء کیسگ ء چہ اگاں گواڑگے بہ کشاں
تئی مہپر ء سد کہ گشے راست پیچ ء تاب انت

برے کیف بنت خمارا نت برے مستی انت ملارانت
تئی چم ء نیت انت اے گشے آپ ہم شراب انت

برے شیشکے شراب ء برے مہپر ء گلاب ء
من ہے وڑا نشہ باں ہے دیدگانی واپ انت

برے روچک انت نماز انت برے نفل ء واز ء زکرائنت
ہے دلبرانی جلوہ مئے گناہ مئے ثواب انت

منی دیدگ ء تھا انت برے ہون ء کیف ء رنگ ء
منی ارس کئے گشیت انت پہ زمانگ ء ہراب انت

ہے شپ گشے مے چماں گم ء سوچناں کماہیت
اے شپانی نیم وابی منی دیدگاں گلاب انت

مناشرف ء سہاہی دگہ چیزے وام داتگ
منی دوست ء مہرانی اے گلاب لا جواب انت

باسک

نظم

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکم عودیم روئی ء

پلے تئی لٹ ءسرا

کلے تئی سنٹ ءسرا

دل برہنگیں چیزے گشے

ایرنت وتی گٹ ءسرا

پہ تو دما می تلو سیت

اے دل چو برف ء بی رچیت

رحم کن بیا تو مئے سرا
پلے مئے دردے انسیریت
گندراں وتی دیوانگ ء
هون ء غارس ء شانگ ء
دل درد بیت غموتک کنت
پہ شہر ء یکیں دا نگ ء
رازے گشنے مئے اندر ء
زرد ء ذر شیت چو جنتر ء
وہدے هیال ء کیت منی
قربان باں لال ء سرا
شاعر هیالیں مردے
سرجم گشنے پہک ء گم یے
پل ء شم ء اے دل گشنے
کاریت نوکیں دروشے
ماش کتہ کہ شاعرے
ہر چیز ء سو ہو ماہرے
اشرف ہمیش انت تو بچار زبان مایہ اک ء دیم روئی ء
بس یک غریبیں بزگرے

نظم

شعرے گشاں پلے ءسرا
 گراناز غم گرانمل ءسرا
 بلیکس تئی آروس بیت
 دل اندر ءزاناں پچیت
 تو کہ منایلدے روئے
 زانے منابے تو نہ بیت
 شب شادہ ءکیت غم گوزیت
 زاناں مناگران ءکپیت
 تو کہ گل غم شادان بے
 جگت یکن امروز بیت
 ناز ءوتی بھت ءسرا
 چکندگ ءئے پیرا
 ملو نکاح وانیت غروت
 دات انت ترا حق غم شرح
 تو اوں گل غم شادان بے
 سیر ءوتی دلمانگے
 زاناں تر ادبیر منی
 پہکا منابے ترا نگے
 اللہ ترا شادان کنات
 پمحر مء دل مان کنات

تو کہ چدے لڈے روئے
ہلکے ترا مہمان کنات
سندت تئی سانگ بندی
بکشا انت مارا ژندی
کو لیگ اے بازار تئی
پلیس دپے چکندے
چمن اگاں دگر ان بے
شات و گل آباد بے
گوں محرم و کندان بے
اوداے روئے مہمان بے
وہدے کہ اوداے سر بے
دوست و گوں گورپہ گور بے
اوداے بہ کپ یاد و منی
وہدے کہ گیگ و گور بے
ہست انت یک دیوانگے
پتو گشنے مستانگے

ہر روت چیت یاد و تئی پی زبان مایہ اکہ و دیم روئی

چو شمع و پروانگے
ہر وشی و درد و بہ سک
دست و منی نام و بہ لک
ہر چے گشت پلے گشت
زرد و وتی بنداں بہ چک
تو چو بگش ہست انت منا

دوستے پہن انچوندا
بکشائیت جانء پمنا
نام انتے اشرف بے گناہ

لنخاں زرد ء بہشت ء کسے
اہدانی و ہدے دشتار نہ چہفتہ کسے ترا
وہدے پلے ء تنی زلپ ء شہم کسے
مے زندگی ء گزشتہ اکبت کسے
چو کہ چہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکب ء دیم رونی ء
دنیا تہی جیک لکشتہ ء مرا کسے
ہیرے اشرف میار یث زشتہ مجلس ء کسے
پہ تو

پلے ما زہیری پلے مے دل انت رنج
تئی جند سلامت پہ مارا ہے گنج

سرگوات ہ کشیت شنگیت تئی مہر
ہر نیم ۽ سر پنت پل ہر نیم ۽ بھت سنج

ما عشق ۽ گرفتار ما واہگ ۽ بیمار
انچو مناں دردیک انچو منی مہانچ

مے گپ ہمیش انت ما عشق کنیں عشق
سد رند ۽ منارا بیا روچے تری درنج

اشرف - پہ تو شیدا اے شہر تو امیں
برے شاری گنوکیں برے سمل ۽ صد گنج

چندے پہ بلوچی زبان مایہ اگک ☆ رونی ۽

زبان گنگ انت مے چم تہاراں کجائے دلبر
بیا کہ سہتے ترا بچاراں کجائے دلبر

گوں دزگہار ء دل ء دیار ء تو بیا دوبار ء
بگش چے پیم ء دل ء بداراں کجائے دلبر

دماں دماں ء منی زبان ء چو ماہکان ء
زیری گالاں پدا کتاراں کجائے دلبر

تئی زیر انت چو نیت ہیر انت گشنے کہ دیر انت
ھیال ء بودیگ ء من سواراں کجائے دلبر

وقی ہیال ء وقی اے گال ء وقی سوال ء
تئی من نام ء چے پیم ء بیاراں کجائے دلبر

ھیال ء آتکے منی درآتکے پدا نیاتکے
بگش چہ ترا دچی زبان ابرا کج دیم روئی بچاراں کجائے دلبر

دل ء دریگ ء بیا پدیگ ء پدا منیگ ء
تئی من نشنگ ء را بچاراں کجائے دلبر

تئی چم ء مانا چو تیر کمان ء چو ماہکان ء
برے چو پلن ء برے سگاراں کجائے دلبر

گوں دزگہاراں ترا بچاراں زیر واراں
بیا او لیلیٰ پے تو من گاراں کجائے دلبر

اے اشرفِ عالم را بگش دوبارے میا منے شہرِ عالم
اے دہر عالم مردم گنوک ساراں کجائے دلبر

باسک

چندے پے بلوچی زبان مایہ اکتا نو دیم روئی

مبارک قاضی نامہ

اے	دنیا	ء	رنگ	انت	بدل	پتنگت
دلء	چمء	جنگ	انت	بدل	پتنگت	
بساتء	نہ	زائنت	میر	ہملء	پتنگت	
اے	اہدء	پرنگ	انت	بدل	پتنگت	
برے	شعرے	سازنت،	برے	زیملے	پتنگت	
منی	چمء	رنگ	انت	بدل	پتنگت	
منی	اہدء	مہکم	دلیں	سرچار	پتنگت	
تبء	لوپء	ڈرنگ	انت	بدل	پتنگت	
میارنت	وقی	چاکری	کسہاں	پتنگت		
شمے	نامء	نگ	انت	بدل	پتنگت	
جنکاں	گوں	گردنت	شپانی	تہا	پتنگت	
اے	مستء	ملنگ	انت	بدل	پتنگت	
وقی	دژمناں	گوں	دگہ	گپ	جنگ	
دلانی	مئے	زنگ	انت	بدل	پتنگت	

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکتہ ہودیم روئیء

منی چموی نہ زانت منی آگہی درد
کے ہست کہ بہ ماریت منی عاشقی درد

منا بل یک دمانے شپ مہرانی پشما
وتاہتے انسریناں چ بے وقی درد

منا چچ تماہ نہ داتگ دل رہسری جنگ
من چتور دل بہ زاناں تنی سلتی درد

اگاں ساجتے بہ زانے دل دریلگ کتاب
گڈا انما تو مارے منی کافری درد

منی درد بے حساب انت منی گم اوں پیچہ تاب انت
ادا کے بہ زانت اشرف منی شاعری درد

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکت و دیم روئی

دیدگانی تھا تو چو پُلِءِ سُرپِءِ
من مرا تاں پہ تو ہلکِءِ مے دُرِ دپِءِ

ما کہ نیادانی مِکھاں اے جِگِ میٹنگت
مُو پدا بیاباں باریگِ مے شپِءِ

مہلبیں جِگِءِ بندے اے پُلاں روئے
الما تو دپِءِ دلبرانی کہئے

مُو دے گوں زباں پہ ما سرگرئے
روت دردانی کونج مہرِءِ تپِءِ

امبرِءِ مسکِءِ مہلبِ ترا ساقِ کنت
دیدگاں داراں دستاں تئی سرگُوپِءِ

ہر جِگِءِ دپِءِ نامِ تئی اشکِ
تو ردیں کاراں آزاد نامِ دپِءِ

چار دی ماہ گپ شران انت
لال بالاد انت جی جان انت
کیف بکثیت مستیاں مہر
تئی بدن پاک چو قران انت
بہر کنت دنیا تئی ہمک درد
شیر کنی وہدے تئی زبان انت
ما پدا دنیا تبء داریں
شاعری مرچاں مئے توان انت
من نہ بنداں اوں سنگے تئی لاپ
گوئی وہدے سیر نان انت

جہدے پلوچی زبان مایہ اک نمودیم روئی

تو زمانگ زیر مارا گوں وتارا شر بہ مل
واہگانی رہسراں تو کتر بہ اوں مہ جل

کست ۽ کوراسی شان انت چو رگام ۽ شپ جتیں
اے پکیر ۽ کڈک ۽ تو ماہکانیں ماہ بل

پخت کپوت ۽ ہون شانتگ چنت شائل بے کرار
ثرہ دمانے جنگل ۽ تو نگرہ بندیں درد ۽ تل

واہگانی شہر کہ تئی زلپ ۽ سر تلاء گوزیت
۽ گڈا گوں مارا بیتیں چیز کے شریں گزل

رُمتگ مہر ۽ رمگ مئے مراد ۽ منزل ۽
تو جگمگ پاپے کہ مرچی بیٹکاں من شات ۽ گل

نتگلیں ساء ۽ بہ زیر ۽ دم ۽ بالا بہ کن
عاشقانی پخت گنوکیں واہگ انت تئی راہ ۽ گل

تو دل ۽ مئے بادشاہی ، تو دل ۽ مول ۽ مراد
تو منی زرد ۽ تباہیں، تو پکیری ۽ محل

شہرؑ مہر تلکیں جنکو کسہؑ کارنت منی
چینچ شپ گوں واہگاں من پیتگاں کہ دمکؑ پل

پہلکیں تو مئے اثر پی ءے زندگیؑ شچراگ
تاسمؑ ”زیمیں“ دلؑ گمؑ پازلؑ تو ”گر کی حل“

☆
باسک

جہد سے پہلوچی زبان ملایو اکٹہ دیم روئی ء

دلِ دریا پہ تو چوں شاہگاں بیت
زبانِ لبزے اوں مہرے نہ گواہیت

کجام دردانی پاہاریں گمانی
دلِ مئے شعرے کیت انت شمشیت

منا گوں ثران کنتیں اے اپتکی
دلِ مردم کہ وہدے ایوکا بیت

ہے جنزیت میروء کرمانی کوئے
ہے وپسیت مرد پیش نر بیاریت

ہے سازینت زباناں مہری نازینک
کہ وہدے جاگے وہدے لگوشیت

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکہ ہمدیم روئی

اے جہان ء رنگاں زیاں دل ء چنگراں بہاراں
منی سر بہ بیت سلامت، پہ تو پُل ء ہارے کاراں

دل ء نود راہ چارنت تئی زلپ ء مستیں کوش ء
ڈرہیں رنگ سرزمین ء تئی زیب ء ولداراں

منی حاجت ء نوان ء دگہ سہاء ء دم نیارتگ
منی بے میاری ء بیا تو بہ چار میار باراں

گوں فریب ء گوچلیاں منی منزل ءے دو گام گشت
ہے آپر ء نہ رستاں، اے ہما انت شہسواراں

ادا چم اوں بہا بنت، ادا سر اوں رہن بنیتیں
اے دلانی شہرانت مسکیں اے زہیر ء کار ء باراں

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاک ء دیم روئی ء

منی شہر ء نیٹ انت اے کسا نیست کسی حاجت
من کجا بہ شانکاں چماں تئی نیمگا بہ چاراں

منی سر شپاں شراییں منی روچاں مہر ء نود
منی دوست بے مسال انت منی گال اوں کتاراں

منی دل اوں کور میم انت منی چمء ساہگء را
منی ہوش مرچاں بُرتگ منی شہرء چم خماراں

منی بادشاہیں نیت، تنی وہدء سنگتی کنت
مناگوں وتا بہ بر گوں تنی وہدء رازداراں

باسک

چہرے پہ بلوچی زبان مایہ تراکھ نو دیم روئی

اے دل انت کہ من کما تگ پہ تو مہر ہارے گون انت
تو ہزار برا بہ چُک تے دِل دے ہارے گون انت

پدا مہرانی پُشنا دِل دے نیٹ دے بہ سہڑین
شپ دے نمباں ایر داتگ گل دے دزگہارے گون انت

منی گوشاں چ نہ کپتگ، ہے زیرانی رنگ
دِل دے مست دے بے تواریں دگہ گالوارے گون انت

منی سر کجا بہ مانیت تئی ملگاں سبکیں
منی دِل کجا سلامت ترا شنگیں شارے گون انت

منا مدتے بیت اشرف مناں مہر دے راہ دے راہی
منی واہگ انت محبت منا عشق کارے گون انت

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ تراکے نو دیم روئی دے

مردے	دگہ	یاریں	زہیرانی
مردے	دگہ	شماریں	گنوکاں
تھا	شمانی	شینکھ	تئی
مردے	دگہ	گاریں	راہء
ساتھ	جل	تو	ہمسپر
مردے	دگہ	کاریں	دینا
درگہء	تئی	داریت	اے
مردے	دگہ	ساریں	گشت
میتنگء	پدا	مہرء	کہ
مردے	دگہ	سواریں	پیادگ
لبےء	پدا	کورء	منی
مردے	دگہ	پتاریں	اے

چہرے پہ بلوچی زبان مایہ آگے ہو دیم روئی

من واہگ ء ٹل ء سرا

دل بتگ گرا ٹل ء سرا

شعرانی گرانیں ٹیکلی یے

ہرچی بہ بیت ملن ء سرا

دل مس کما تگ مہراں

پروانگے پل ء سرا

واہشت منی رہن آنٹ مدام

دل تنی ہمک ہل ء سرا

اشرف نہ زاتنگ پیرا

تو اول منا ہلن ء سرا

چہدے پہ بلوچی زبان مایہزاتگ نو دیم روئی ء

روپے ہزار نیون کنت
بیا گند دلء مے چون کنت

چونیس تنی ہزاراں ہون کنت
روپے زیبائی یے کنت

مے کا گدے ہر پسہء
شعرے وتی آ گون کنت

تنی شاعرے اے کسہ انت
زیریت دلء رہشون کنت

مرچی پدا تنی اشرف انت
پہ تو سلا مے گون کنت

جہد سے پہلوچی زبان مایہزاکتہ نو دیم روئی

زپء نوانء در کپیت
اے دل مے جانء در کپیت

سہتے بیائے تو ادا
شعرانی مانا در کپیت

دارت مروچی
ہانی چہ بانء در کپیت

شعرء بدل او دوست تنی
نام انت زبانء در کپیت

گے اے ڈروگیں تو گل
اشرف جہانء در کپیت

چہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکبہ دیم روئیء

زندہ از اب حال انت اے ہستیء شמוש
بیا سر بہ گر منا گوں سرمستیء شמוש

بلے تئی اے شہرء مردم ہما انت بلے
در گنج پہ وت تو راہے دست دتیء شמוש

زیبائیء تئی کیفاں ایمان منی بہا زُرت
وائے منی اے زندہ تنگدستیء شמוש

ورنائیء منارا انچو سکین داتگ
ہر روح جنکء دیما ایر دتیء شמוש

زندہ مرادء منزل استاراں بُرزترا انت
اشرف بہ کنز دیما تو پستیء شמוש

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اگت نو دیم روئیء

تئی لٹ گاہاں دلبر تئی شار سرء مہکان انت
گپے تو بہ جن گوں مارا تئی بچکندگاں دل مان انت

کائے تو منی دیدارء یک پلے بہ جن گیوارء
تئی دوست ودار انت مارا گوں مہرء گماں دیوان انت

اے سار سرء بکشاتگ، اے زند ترا من داتگ
مئے چم پہ تو کولیگ انت، مئے دل اوں پہ تو گرہان انت

باریں تو کئی دشتارئے مئے شہرء نیائے گارئے
پہ مئے اے دلء درد انت کہ میرء تئی ہر تالان انت

تئی کولء پادکراں ڈروگیں تئی مہرء وداراں ڈروگیں
سہوینگ کدی دل مئے تو، تئی درد دلء پیچان انت

آزاد تئی شیدا انت ، تئی مہرء مدام کیدء انت
ء چار پہ تو پیداک انت برے گام برے میدان انت

وہد وہد سرا بیا دل ۽ درگہ ۽
لال ۽ شہدیں ھیال وردی نین باتن ۽

پہ تئی رچاری ۽ مہر ۽ مہلب بدن
کشائ چماں وتی تو کہ بیائے شپ ۽

لال ۽ پلپس بدن چو گشتے جمبر ۽
نرم نرم ۽ پُرشیت مئے گشتے کدہ ۽

مسک سر گپنگت مہر ۽ سر شمع ۽
شپ گوں کیفاں گوزنتیں منی اے وڑا

مرچی مہلب نہ ریتکہ گل ۽ رہسراں
سرمہ پداچی زبان مئے براکے بہ دیم روحی کپتیں وتی میتگ ۽

مرچاں آزاد جنکاں مہ دئے تو دل ۽
گام گام ۽ سرا ہر کس انت بے وپا

گُشتِ گُزشتہ سوتِ گزل تئی گُشانِ کتگ
اے وڑا من وتی درد مانا کتگ

مدیکِ لالِ اے پاکیں محبت بہ چار
پلے زُرنگ وتی درمیانِ کتگ

دانکے امروزِ تئی اوں مرا نہ انت گُشتے
شہرِ رسوا ترا تئی اے شانِ کتگ

شرانگے تھا دل گُشتے چورہ
ماتوے مہر میں جی جی جانِ کتگ

زلپِ رنگِ رہی در در پہ در انچشاں
نیکہ جندِ سما مہربانِ کتگ

ہر گسِ گوں دلِ تو اے رازاں گُشتے
عشقِ آزاد ترا انچو دانا کتگ

جہدے پہ بلوچی زبان مایہِ اکبہ دیمِ روئی

بوئے زباناں کئے زانت
تئی مسکین یا داں کئے زانت

من مہرِ راہِ راہیاں
پاداں شپا داں کئے زانت

تئی	سیرء	حاجت	پیلو	اُنت
بوپء	نپا داں	کے	زانت	
عشقء	تماہاں	کیل	کنت	
تئی	مہرء	نیا داں	کے	زانت
بیدء	تئی	عشقء	گمء	
ہر	پیا	شاداں	کے	زانت

☆

باسک

چہرے پہ بلوچی زبان مایہ اکتا ہو دیم روئی

آلے	جنکال	مارا	وابء	چہ	پدگڈ یتنگ
۲	سنگدء	توارء	وابء	چہ	پدگڈ یتنگ
تئی	کہ	سلام	رستاں	انچو	خمارو
دوشی	تئی	دزگہارء	وابء	چہ	پدگڈ یتنگ
نوشاں	گمء	شراباں	زلیپانی	پچو	تاباں
مرچی	منا	خمارء	وابء	چہ	پدگڈ یتنگ
دوستء	گورا	من	رستاں	امدام	من
نرم	نرمو	بے	توارء	وابء	چہ
دوشی	منی	سرتینء	اتکہ	گلکس	حسینہ
ٹوہینگ	نئے	منارا	وابء	چہ	پدگڈ یتنگ
آزاد	مریدء	پتیا	گردیت	شپانی	نیا
نازانی	کارو	بارء	وابء	چہ	پدگڈ یتنگ

جہد سے پہلوچی زبان ملیو اک نودیم روئیء

گمء چراگاں وپاء ارساں کے انت بہ بالیت
اے زلپء پیچاں دلء گاہاں کے انت بہ بالیت

منا اے راہء سا نہ گیتلگ کہ شنگت مہر
شپء مساپ اے نیم راہاں کے انت بہ بالیت

خمار مسکاں اے جیگ ء تئی مرشاں شہاریت
گلابء پانی چم تہار اں کے انت بہ بالیت

تئی جیگء جالارء شہرء پُل انت یا زلپء کیدء
نہ زاناں من وت مناں کجایاں کے انت بہ بالیت

تو بیل آزاد دلء من سوداء ارساں ریتلہ
کپاں اے راہاں ء پاد کایاں کے انت بہ بالیت

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ تراکب ☆ رونی ء

زلپ زلپ ء سرا کیف کیف تہا
 دل چو پل ء جتہ مہر ء سرشم ء
 نیت ء ماہ گوازی بہ کفت سر شپاں
 سنجیس زلپاں بہ شنگیس وتی کوپگاں
 مہلباں گوں بہ جحریت عشق ء سپر
 چک ء ترین وتی گام گام ء سرا
 زنزراں تنی ودار ء من نیلیں زر ء
 چم چیر گیتلگنت تو بیائے شپ ء
 ما اے ورنائی ء کیف جوڑیتلگنت
 وہدے لال ء تب ء کشتک متلب ء
 بیا بہ چار زندگی چونیں سوداگرے
 ہو بہ زیریت درد ء گم ء پ بہا
 اشرف ء زندگی ء ہمیش انت تلب
 یا ہدا یا ہدا یا ہدا یا ہدا

جہدے پ بلوچی زبان مایہ اکتہ ہدیم روئی ء

منی دلبر منی جان ے ، منی دردانی درمان ے
سہاء ساہگ ے پل ے شپانی ماہ ے مہکان ے

چشیں دل داتگ من باز ے گلیں شیردان ے سر باز ے
تئی پورہ بہ کنت ناز ے دل ے دمکانی مہمان ے

منی دنیا دگہ رنگ انت ے تئی گھلانی ہم رنگ انت
ادا ہر چیز ہمسنگ انت دل ے نیاد ے پہ ارزان ے

شپانی کوش نازینک انت منی اے لال ے منذریک انت
اے جمبر زہیل ے بیک انت توئے ہر موسم ے شان ے

تو زلپاں یک کش ے رند ے منا چار ے ے بچکند ے
تو دیم ے بڑک ے بان بند ے ہے پیا گشتے جوان ے

دل ے ایرتاں برے زید ے تئی ہر کس تئی انت دید ے
تو درد ے در نہ ے کید ے بلوق ے گیرت ے شان ے

دل ے مے آس مانداری منی دوست انت منا چاری
کدی کیت اشرف ے باری ہے گپ ے پریشان ے

زلیپانی زلمستانء اللہ کریمے
 دلبر بہ کپیت جانء اللہ کریمے
 ہر وہ بہ کشیت دل پہ کیفء خمارء
 مارا نہ کپیت شگرانء اللہ کریمے
 مرچی پہ دگہ رنگے بازار ہدوک انت
 دلبر پہ تئی شانء اللہ کریمے
 ما ہشکیں تمامہ پہ ہو شعر نہ بتگ
 ہر درد منی مانا اللہ کریمے
 سنج بستگیں زلیپانی من نذر بہ باتاں
 پہ دلبرء بروانء اللہ کریمے
 مرچی گوں شراباں ما سہب کتگ بیگاہ
 مئے اشرفء دیوانء اللہ کریمے

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکم ☆

شیریں گلاں	تئی چہ	زبان شرپیت	مہلب تئی	مُثران مہکان
زلیپاں شہرء	بہ ویل	جن بُو	پُلے تو	بیا دمکان
پہ شہرء	تئی عاشق	ماہکانیں اُنت	بے	پہماں واہاں
گیوارء دستاں	کشء گوں	رنداں سہار	تو	کن میدان
مارا زلیپء	بیا سرشماں	بہ تئی	زیر	امبازاں پُکھاں
ماہل من	تو گوں	اشرفء	شپ	ایرانء گرداں

جہد سے پہلوچی زبان مایہزاکت و دیم روئیء

نندیت گماں گوں چیزیت شعرے ہیال کنت
تئی شاعرء بہ چار کہ چونیں کمال کنت

دل چو ہیالء رنگء زلیپانی جنگلء
مہرء کپوتء پیا برزاد بال کنت

تئی ٹرانگہ ہیاالاں دیوان کنت مرید
ہر روج گوں بنگہ کیفاں زندء زوال کنت

نپتے بہ بیت نودے، گرندے کہ چادرے
برانزاں ہیال پچیت تئی ماہ مسال کنت

اشرف چو شے مریدء وڑیں داریت باتے
چو قاضی ء راگردیت دمکانء وال کنت

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ تراکے نو دیم روئی ء

دردِ بیا زبیرانی کیفِ بستا
مے جست کن دل گناہگار

کے شہماتاں وہدِ سگیت بہ
شہماتاں وہدِ سگیت بہ

مست متیں اے دل نہ سگیت مے
پلے سنگے کئے تو باپار

وہد اشتہانی ایر مہ کن گاماں
انگتا ہستیں چیزے کار مارا

شیشگیں دل دو ٹکرے بوٹک
وہدے پاپی زبان رپینگ کدیم روئی انچشا مارا

بے سما باں گماں چہ امروڑے
چم بہ گندت شیر سبزے را

سج بندیت ء نود ساچان بیت
شنگ کنت وہدے مہری شاعر

کہ کترہ کترہ مِداں مِداں ۛ
مئے چم ۛ ارس انت پدا رچان ۛ

یک گئے آپ ۛ وفا ۛ سدسال ۛ
ہے نہ متگ منی گدان ۛ

تئی چونیں گے مساپ ۛ گوں ۛ
نہ کثیت راہے رواں رواں ۛ

من دیستگ وہدے پری دمانے ۛ
در اتکہ شعرے منی زبان ۛ

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اگنہ دیم روئی ۛ

گوں جناں مرچی من گم ۽ ساز ۽
دل درپتیں پہ لال ۽ شوہاز ۽

من نہ زاتنگ کہ وہد چچ گپہتیں
ہمدل ۽ ستلیں مئے اے ہمزاز ۽

جیگ ۽ کعبہ بگش دل ۽ انجیل
تو بکن مرچی انچشیں واز ۽

دل منی پُرشنگ کہ بہا پتنگ
وہد ۽ پلے دئے پہ دو گاز ۽

دل کجا سرود بیت انت تئی اشرف
پیشن ۽ تو روئے یا سرہاز ۽

جہد سے پہ بلوچی زبان مایہ اکت ☆ رونی ۽

تئی کلا میں لکھ ۽ سرا دل کپیت
تو بیائے پدا سجدہ ۽ دل کپیت

تو شپ ۽ گوں دُناں کہ ستر داب بے
داں سہاہ ۽ منا گوں پدا دل کپیت

مست بیت وھدے نیادانی نیت شپاں
پہ ترا دل کپیت پہ منا دل کپیت

منزل ۽ راہ دیر انت اے گٹ ۽ گر انت
او منی دل میا گوں منا دل کپیت

اشرف ۽ گوں برو تو او شعرو سپر
داں کجا دم کپیت داں کجا دل کپیت

مسکاں چراگ گوں انت سہ امباز ۽ شپانی
زلیپاں پل بتگ مہرائیں

مئے شاعری ہیالے بستار ما نہ زاتگ
دپگال بیت زہیری دیوان ۽ دلبرانی

دل بتگ پہ تئی من ڈروگیں مسام ۽ پُشتا
بلکیں بہ رتچے پہ ما دو ارس دیدگانی

کم کم مہر لڑت ہدے چہ سر گوزان انت
رکاوں گوں رک ڈگنت مستیں گشتے جوانی

”نئے کا گدے کلہ ہے نیکہ سلام ہاے
داند بہ باں ودارے چار راہے ترانگانی

آزاد ہر کسے گوں اے کسہاں مہ کن چو
”کے دنت گم ہوئے نازباں کنگانی“

اے درتیں جیگ انت بہ چار گم اے منی بازاں دل
شہرے جنین چکاں نہ دنت کس مہرین رازاں دل

چہ واہگے کہ سر گرنٹ شہرے زبادمالیں جنگ
من واہگے کوہے بنے کہ رستکیں دازاں دل

تہنائے گارے کپے وہے اُمٹیں مہری
چمانی اہواں بہ زیر بر گوں وتا رازاں دل

یا ترانگ انت یا کہ گم انت یا شیرکین یاتے زہیر
ہر موسمے چمے سر انت وہے تئی نازاں دل

مے شہ بلوچی مریدیں اہراکس باتنء روانی سوزمان
مے دیدگانی اندرے دردے گمے سازاں دل

چمانی شیشگ پُرشکت دہرے اپٹکیں رہسراں
آزاد پٹے تو کجا گاریں اے شوبازاں دل

وشیاں سر بہ بے دل تئی وش بیت
چم چمء کپیت زندگی وش بیت

مہرانی شمعء کیف گوازیں تگنت
اے وڑا چارنگ مہری وش بیت

وہدء نیت بدیں چمء سودا نہ بیت
وش وشء منی دل کدی وش بیت

سکین گرانیں گے تو نہ داتگ منا
دل منی کہ چُچیت برپ بی وش بیت

لالء جیگء سرا موسے دل نہ بیت
گوں منا آ بہ بیت انہی وش بیت

دل ہمک رہسراء کپتلیں شرانگے
داں نیائے کجا دل منی وش بیت

من پیشکا وتی زندہ سودا جنگ
وش بیت مہری وش بی وش بیت
اشرف زندگی کانچہ رنگہ نہ انت
تی کہ دستہ لگشتک کپی وش بیت

باسک

چندے پہ بلوچی زبان مایہ اکتہ نو دیم روئی

وابء رنگء دیدگاں چہ زاہر یں
 تنی گم انت اے فی منا را باور یں
 شہرء دمکانی نہ کشیت متلبء
 زلپء سر گواتء گشے وائے پریں
 من کما تگ دل وتی جیگء سرا
 مہلبانی واب گندیت کافریں
 شجر اگاں گوں نہ کنت تنی کسہاں
 اے کجام دہرء گنویں شاعریں
 بے انانی وہدء چنگء دست جنت
 گشے کوہیں املء ہاتر یں
 شاد مارا یک دے پرچا نہ کنت
 شرانگء را تنی گشے دردے پریں
 درد داریت دامنء زنگء نہ جنت
 زندگی چو شے مریدو چاکریں
 دل منا دستء دلء انت اشرفء
 نرم نرمو گام گامء بیا بریں

جہد سے پہلوچی زبان مایہزاکت و دیم رونیء

جی ترا جان کنگ گران نہ انت
 پہ ترا دل نی منی مان نہ انت
 سنج رگیں تنی شاعرِ زیر
 کوشہ ہمارہی دگران نہ انت
 مہلبیں مہرہ سپر من نہ کنناں
 دانکہ گلانی تنی مہکان نہ انت
 اشکریں دل منی دستانی دل
 لالہ زلیپانی زمستان نہ انت
 چو بہ رتچاں دلہ زنگاں من وتی
 منی سر باز نہ انت شیزدان نہ انت
 مہربیں شاعر بہ پوشے منی دل
 چار روقہ گدا مہمان نہ انت
 اشرف انت دستاں گوں ہشکیں واتر
 مہر پہ متلبہ ارزان نہ انت

شہزنت نود کہربا وہدے گسد گواریں سبا
چمانی ارس شلنت بے موسم بے مدت

کے گنوک پہ مینل کے گنوک پہ زینل
دل مے زریت ڈیہہ وتی مسک زباید موسم

وہدے دل ہونے شلیت، وہدیکہ چمے ارس بیت
دل مولماں بندیت وتی زیرانی شہدیں باتن

رہن پہ ترا من گرتکلت چم دل زپتیں زہیر
نئے کاکدے راہی کھنئے نیکہ کلوبے پہ منا

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکم و دیم رونی

روچے پہ تو کہ سر گراں زیاں دل دست دل
بلکیں وتی شارء سرء یا کہ ہ دارے دامن

آسے بہ دے شہر ہے زپتیں دل ارماناں سوچ
کس نہ بیتیں پہ ترا نیست انت ترا مال متاہ

ارسانی مہکائی نہ روت مئے اے دل و جوانی نہ روت
شپ و ہدے نیم و سر بہ بیت ارے بہ بیت پُل و سرا

ہوناں دل و یک کا گدے لگاں پہ تو راہی کناں
بلکیں بہ سہرینیت تئی کلہائی و درد و گم و

وہدے سباء دامن و نودانی مہلب بستگت
من بے وتی کہ کپڑگاں تئی مہپرائی شراک و

اشرف چہ کار و اتلگے وہدے پہ مارا اتلگے
ارے پہ یکی آرگ و درد و گے تو پہ منا

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ آگ و دیم روئی و

زندانء	تماہء	دیدگانی
زندانء	بے	مے
بکشائے	سمران	دائکدینا
زندانء	شاہ	وہدء
کن	شپء	مسکیں
زندانء	تو	پلیں
من	وتا	دائکد
زندانء	جاہء	لالء
گوازین	تنگء	من
زندانء	راہء	وہدء
نالء	مہرء	سرشپء
زندانء	سہاء	بیابان
ارساں	گوہریں	تو
زندانء	کمائے	چنچے
سوچے	اشرفء	مے
زندانء	شاہء	بلکیں

ارے، گلابؑ پلے، گمؑ ٹرانگے اگاں
دیدارؑ تنی ہیالؑ شپؑ روج تلوںساں

شیشگ شرابؑ دستؑ لگشتؑ نشہ نہ پرشت
وہدے منی اے چم تنی چماں گوں ڈکٹاں

اُمرؑ حساب داشتگ وقتی کدہؑ سرا
ٹرپے شراب نمب نہ کپتگ مے دیدگاں

عشقؑ پکیرؑ کڈکؑ داباں گوں سر بہ رگر
کٹنگ تنی رہسہرؑ گوں مچاچاں من رپتگاں

سر گپتگاں من وہدے راہؑ تنی میتگؑ
دو گام پشت نہ کپتگ بلے من نہ رتگاں

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکؑ و دیم رونیؑ

وہدے زبان اڑیت منی شعروؑ وانگؑ
تو دیدگاں بہ بند کہ عشقؑ کرامتاں

چکندنگ سہاء نوداں دگہ وڑے
تو گوں تاناہیں شکؑ ملگور رتگاں

شعرے من سمہیناں نو دے تئی چادرے
روحہ گُشانء بندے اگاں تو اے سرشپاں

اشرف منا جنکے زی چوش گُشتگت
تو بے منا نہ بے عمن بے ترا نہ باں

باسک

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکتا نو دیم روئی

گلؑ مہرانیؑ وشبوؑ گلؑ کندگاںؑ ہوارؑ اں
مےؑ نشہؑ پُرشیتؑ ہےؑ پیمنؑ ہےؑ وڑاؑ نشہؑ باں

مےؑ سپرؑ کہؑ جنزیتؑ پاداںؑ ہےؑ سالؑ سر پہؑ سرؑ بنتؑ
تنیؑ راہؑ سر جنانؑ منؑ کپانؑ پادکایاںؑ

مےؑ نگاہؑ شےؑ مریدیںؑ وتیؑ وہدؑ بادشاہیںؑ
برےؑ لالؑ جیگؑ ڈرنگؑ انتؑ برےؑ گوںؑ کپیتؑ شپاداںؑ

تنیؑ زلپؑ ٹالؑ ٹالؑ وتیؑ زندگیؑ کماٹگؑ
تنیؑ زہیرؑ دردؑ ٹرانگؑ وتیؑ پاکؑ لمبؑ بستاںؑ

منیؑ جانؑ داگؑ داگیںؑ منؑ شےؑ مریدؑ بُراتاںؑ
مناؑ گوںؑ وٹاؑ برےؑ گوںؑ اڑےؑ کابلؑ پکیراںؑ

تنیؑ سنجیںؑ جیگؑ بوجیتؑ گلیںؑ سہبؑ سائکاںؑ چہؑ
تنیؑ زلپؑ منتؑ پہؑ شپؑ نودؑ رتچیتؑ ارساںؑ

مناؑ دردؑ بیتؑ اشرفؑ منیؑ دلؑ سچیتؑ اشرفؑ
منیؑ شہرؑ اےؑ پریؑ رنگؑ پہؑ کندگےؑ بہاؑ باںؑ

درداں گون جنگ برباداں وشی چہ منا دلگراں انت
ثرانگ گون املء یاداں بالادء منی پیچان انت

دنیا ء منی تو جنت، شعرانی منی تو زینت
پہ تو چیزگایاں گون وت درداں گون تئی دیوان انت

زیر ء ثرانگ ء یاتاں دے وشی ء گل ء شاتاں دے
پہ تو تلوساں باتاں دے مہراں تئی سروں گربان انت

مارا دلبر ء چے داتہ، بید ء ثرانگ ء پریات ء
مہر ء مہلبانی یات ء دل مے سگ ء بریان انت

لال ء مولماں چہ منی مایہ گاراں دے نشتنگ ریسراں من چاراں
اشرف چہ وتا ہیزاراں دل گون دلبر ء یادان انت

دل و ہرے منی دست لگشتگ
ہر چیز وتی جندے شمشنگ

دنیا ہے روکیں چراگان نہ جیگ
مے روتیں گشتگ

رنگ چ زہر انت منی چم انت
دل انگت سلامت بلے پُرسنگ

ہر واہگ مہلب گوں زبا داں
ارہانی دل و ہر جیگ من شنگ

گوں دستاں دوئیں دنت سلام
دنیا منا چیزے نہ گشتگ

ہو جون تمام انت تئی شہر
دھیریں گماں تئی منا گشتگ

ہر شپ گوں دل ۽ ہلاں دُچارے
اے راز تئی کس ۽ نہ گشتگ

گشتگ ہے اشرف منی بُراتیں
پولنگ ۽ منی دامن ۽ مشتگ

چند سے پہلوچی زبان مایہ تراکب ۽ قدیم روئی ۽

مسک ۽ امبر چون وش انت
لال انت وائر چون وش انت

چم انت زندان ۽ زلپ ۽
دل جیگ ۽ سر چون وش انت

لال ۽ گھلاں چُک ۽ ٻرو
 کوش کن واتر چون وش انت

بیا گوں دوستیں دڙگواراں
 مرچی دلبر چون وش انت

لالاں گوں تو بیا ۽ بیت
 شعرے مے شر چون وش انت

ارس ۽ گوهر درد ۽ لال
 ٹکیاں ٻر چون وش انت

امبارامبار تو مارا
 دلبر دلبر چون وش انت

وهدے سر گپت ۽ شھر ۽
 بیا تو مانتر چون وش انت

مہکان ٻوچی زبان لہمیں ۽ دیم رونی ۽ ماہ
 تنی نہ انت درور چون وش انت

گندہ کاریں ۽ شرف
 ہو یتگ شر چون وش انت

دلبرؑ	مہرؑ	پچؑ	تابؑ	تہا
زندگی	مے	گوزانیں	ازابؑ	تہا
مہرانی	سمین	انت	مے	زندؑ
چی	انت	سازؑ	چنگؑ	ربابؑ
دلبرؑ	اکس	شنکیت	اگاں	کدہؑ
چو	گشے	شکر	ماں	شرابؑ
چے	بسات	زندگیؑ	تماہؑ	دلؑ
وہے	زلپے	نہ	گلابؑ	تہا
دلبرؑ	رُوع	زیرؑ	رنگ	مہرؑ
ساز	بکشیت	شبؑ	ماہتابؑ	تہا
بس	انت	اشرف	غمؑ	نی
زاہرؑ	آگہ	ے	توے	سما

جہدے پے بلوچی زبان مایہ تراکے نو دیم روئیؑ

میتنگ ء دلبرانی اگاں سر کپیت
سارو سُدو سا یکیرا در کپیت

تئی اے پیشانی ء ہر سبا مست بیت
شام کیت سجدہ ء تئی کہ مہر کپیت

مے ہمک گپ مرچی شعر بیت
سج رنگیں تئی وہے چادر کپیت

اے خماراں تئی چم ء کیف اُنت پری
پادکایاں پدا کہ منی سر کپیت

دل کپیت ماہیں جیگ ء تئی سجدہ ء
مے گنہگاریں چماں اوں انگر کپیت

جہدے پہلوچی زبان مایہزاکہ نو دیم روئی ء

مہر کہ بہ بنت دوستِ اے سنج بہ بیت دنیا
یک رندے پدا بہیت انت اے ماہ بہ کنت سجدہ

لہزاں گوں شکر واپ انت اے شاعرِ ارواہ انت
مئے دوست پدا بیائے تئی داب بہ کنت آگاہ

اے شپ کہ بہ کنت وائم تئی مہرِ اندام
اے روق بہ بیت آگہ اے شام بہ بیت واپ

مئے شاعری بستارے داریت کجا باریں
اے درگہء لال نیگہ چچ پیم نہیت کارء

اے رنگ دل باریں واتر کدی بہیت انت
یک رندے منا رپتگ پہ تئی اے دُنیں داب

آزاد بہ تترے تو داندک اے زمستان
اے شپ پہ تئی درواں چچ پیم نہ بیت رُژنا

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکم نو دیم روئی

ارس چماں کپہت جیگ ء تئی جنت ء
لال ء مر وار دء گوہر ء گپ بیت

ماہکائی وتی ارساں رتچیت پدا
کہ شب ء وہدے مئے دلبر ء گپ بیت

آ کمان کہ زلپ ء کماہت داں
چے انت کارق ء ء چے خنجر ء گپ بیت

وہدے سر کنت سمین مہلباں میہگاں
تو بزاں کہ تئی مہپر ء گپ بیت

شاعری ء تب ء تو کہ سر پد نہ ء
بل اشرف گل ء درور ء گپ بیت

جہدے پ بلوچی زبان مایہ اکب ء دیم روئی ء

برے یل دنت ٹو امبازی دل ء شہرء
منا گوں کنت مدام گوازی دل ء شہرء

نہ مانیت انت پہ لبرانک ء منی رنگے
بہ بیت انت شاعرے وازی دل ء شہرء

نیت انت پہ منا اوں محریں گم
اگاں ہر کس بہ بیت رازی دل ء شہرء

گلابیں چم بنت آدینک پدا ہلک ء
بیانت شاری ء نازی دل ء شہرء

جنکاں چہ ہمک رنگ ء جتا ات
اے لال ات دیستگت مازی دل ء شہرء

چہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکہ ☆ رونی ء

یک رندے من سرءِ وتی سودا پدا جنگ
تو یک گلابِ پلے کہ جیگِ شمع جنگ

زاری غم گریوگ اُنت تئی ہما انگت کم نہ بنت
گوں ما کہ بے وپائی ء زنگ دہرء جنگ

پہ تو کلم بوجیت منی راست ء پلو ء
ہر گپے ذروگ چنگ بزاں پہ وتا جنگ

برگشتگیں اے سار مرید پدا نیاتک
چنگ غم سروزو سارے کہ چنگ اے ما جنگ

اشرف وتی گناہاں پدا تو بہا بہ کن
دوزہء ذروشے کہ پدا جنت ء جنگ

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکم ہمدیم رونی ء

کے گشتگ کہ راہ ء گاراں جیگ ء تھا
جیگ ء وشوہانی یاراں جیگ ء تھا

مہر ء انجیل، ستک ء تورات، درد ء قرآن
ہر پیا مے گال کتاراں جیگ ء تھا

مرچی پلاں شپ زرتگ کہ امبازاں
زلپ ء جیگ ء کار ء باراں جیگ ء تھا

مے اوں پکیری ء کچول ء گوہر ماں
شہر ء شرتگ تنی دزگواراں جیگ ء تھا

من اوں ہماہاں گوں من لال ء کول کتگ
مپتا نشنگ راہ ء چاراں جیگ ء تھا

مرچی مہر ء بازار ء شر سیل کناں
جیگ ء بند ء پی داں جیگ ء چاراں جیگ ء تھا

بالاد انت مے زلپ ء کیفاں ژند کتگ
دل مے گنگ انت چم خماراں جیگ ء تھا

ہر یکے ء سُہریں پلے دست ء کیت
گش تو آزاد چی یے بیاراں جیگ ء تھا

وہ دے کہ بدن پُرشنگ منی جان شرابء

برجا بلے داشتگ منی ایمان شرابء

مئے مہذبء مہرء دگہ ہرچیز گناہ انت

تو ورد بہ کن دردء بُوان شرابء

ہو مدتے چماں منی ارسانی خمار انت

کہ شُشتگ دردانی ما درمان شرابء

وہ دے کہ شپء نژ کُشت چم خماریں

پُلاں ترا سجدہ کتگ مہکان شرابء

مرچی پہ دگہ رنگے وتی شعرء بُوان تو

آزاد مزن کرتگ تنی شان شرابء

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ اکت ہمدیم روئیء

شہید مولجان پیشانی و نام

دلبر منی سادہ بدل
پرچا منا داتگ تو یل

شینزدان تو پیشن و ش نہ انت
بے تو گئے چو دوزہ انت
کے بیت تئی مٹے بدل

وہدے ادا چ تو ٹھٹھے
مارا پدا دردی کٹھے
بند نہ بنت ارسانی شل

توے پلو پکی زبان مایہ ٹھٹھے و دیم رو او بے
اکسے تئی داراں دل و
تئی یات زردے مسلے جل

وہدے تئی یاتاں کپاں
ارسوں چہ پچماں سر رچاں
بنداں پہ تو دردی گزل

چہ تئی گم ٹو پکراں مدام
دنت ساہگء جندء سلام
بے ساریں آزاد بے بدل

من اوں دنیاۓ تبء داراں گوں
کے جل ترا چاراں گوں

بچ وڑا گم تو مہ کن یک ڈولیں
من اوں تنی پیا گماں باراں گوں

ارسء مہلب تو دوست چے زیرۓ پیاں
گش پے تو دوست چے بیاراں گوں

من تنی پیا دانکہ سبا ناراں
سر شپء تنی گلیں گوں

روح تنی اے گلیں زیرۓ گوں
شپ چمنی گوستگ تنی وداراں گوں

تو مہ پیاں زمانگ ملک چیم روئیء گماں آزادے
من وتی زندء گر ٹو داراں گوں

اللہ اللہ خمارؔ خمارؔ خمارؔ
یک شے گوں تنی دزگہارؔ گوزیت

آ کجام زیر انت من بزاناں امل
دستؔ تنی سنگدؔ چہ توارؔ گوزیت

تو بہ دار مہری نازؔ داباں وتی
دل دو ٹکر بہ بیت چہ تنی کارؔ گوزیت

ماہ پیشانیؔ تنی گلیں چلگؔ
ہر شبؔ چو منا بے کرارؔ گوزیت

تنی جتائیؔ ہر درد مئے باتنؔ
نرم نرمؔ گوزیت، بے توارؔ گوزیت

دل وتی شیرکینیں ڈریکھاں کنت حساب
لوٹتے پلوچی انچھیں مایہراک تئی مروتیؔ ودارؔ گوزیت

تو کہ کئے چنے راستیں گلؔ وتی
من اوں زاناں کہ ہرکس چہ سارؔ گوزیت

دل منی دردؔ رنجؔ گماں مچ کنت
شنگ کنت مہری سہریں شارؔ گوزیت

ہو ہمیش انت تئی زلپء زنگراہء مُر
ہر کسے پیادگ انت چہ سوارء گوزیت

مہلبیں کوش تئی سر بہ کنت مہپرء
عاشقیں اشرفے چہ وتارا گوزیت

یکے یلہ کنئے ء یکے وتی کنئے
اے جہدے بے پانیں اک ء شہرء وتی ء تو زندگی کنئے

مارا بہ دار نہ گشتہ وتی چمء اندرء
تو گوں بہارء پلاں اگاں سنگتی کنئے

جیکء تئی بہشتء دگہ یک کرامتے
پلے شہارے پہ منا دردے ودی کنئے

من چو نہ گشتگ ارس نہ داشتگ ماں دیدگاں
تو پُرتگ منارا چے پیم شاعری کنے

سبزینگ من ہیا لے چنالے ماں سرشپاں
گواتے نوانے نشتگے چے مہری کنے

ہلکے منی چراگاں گُشتے وام تئی پیریں
در کائے سرشپاں گُشتے ماہے ودی کنے

ارے لکشتگاں چے جنوزامے دیدگاں
اشرف وتارا چے منا پرچی گئی کنے

جہدے پہ بلوچی زبان مایہ تراکے نو دیم روئی

دوستے دوریء

گلء	دیریں	کہ	چہ	من	دور	بوٹگ
نہ	زاناں	پہ	کے	مجبور		بوٹگ
اپیکیں	دیدگاں	کہ		ہوں		شمنزنت
گلء	دردء	دوا		باپور		بوٹگ

نہیں	آ	گمناں	گیش	کننتیں
دلء	پرچا	آ	مہیگء	کننتیں
نہ	سگنت	چم	مئے	چو
آ	پرچا	نہیں	درداں	کننتیں
آ	کوشء	را	سلائے	کننتیں
کدی	مارا	سلائے	گوں	کننتیں
نہ	زاناں	لال	چیا	بوٹگ
پہ	دلدارء	سلائے	گوں	کننتیں

گشے	اے	پیشنء	را	آس	گواریت
اے	مہنگ	پہ	منارا	آس	گواریت

جہدے پہ بلوچی زبان مایہزاکت نو دیم روئیء

منظورِ نعل و نام

تو ہست و نمیران راجہ پتر و بلوچ و

دانکہ خمارِ شنویریں کوش و سمین کشت
داں مہرانی کا لکے مسک و زباد و رزیت
داں و رین جنتیں جیگ و سرائیل و
دانکہ کپوت نالنت پہ مہلبیں دیار و
دانکہ امل و جیگ و ہیرے بہ بیت سلامت
دانکہ دل و دریگ و کیت چیز گانی بر مشے
دانکہ کرو جاں آس و ارسانی تر و نگاں گوں
داں نو دھو کوش و بام و پیادگ کعت دمانے
داں ساہگ و راشو داں گوں مہرانی یاداں
پکر و شانگ و تا چنت بیلہ تہیں دیار و
مانیت دانکہ پل و وشبو و مہر و کسہ
دانکہ شراب و کدہ کیف و ملارے بکشیات
دانکہ شے مریدے مانیت پہ زریعتیں
داں جام و داں جوان سال استار آزمان و
دانکہ دل و مساپر سالان نہ بو جنت پاداں
دانکہ دل و دیار و مہر و گنا ہے گواہیت
دانکہ خماریں دردے مسکیں دل و راہِ پچیت
دانکہ دیار و دہر و سد سال بیت و پاء

داں گیرت ۽ گدان ۽ تائے بلوچ ۽ گواہیت
 داں بیک ۽ ٹالاں مہر ۽ وہد ۽ گروک ۽ رپشیت
 دانکہ آلب داں گیا! ان اے مرد ۽ گواہیت تاریخ
 داں دہلی ۽ بلوچ ۽ رندانی تہت ۽ کسہ
 دانکہ سباء ۽ نو د۽ گوں مہلبیں خمارے
 دانکہ دل ۽ دیار ۽ سازیت سرور ۽ تارے
 داں مست ۽ دیدگاں چہ رزیت یک ملارے
 دانکہ دل ۽ رمانیت سمو ۽ یا تگارے
 داں شوانگ ۽ نل ۽ چہرانی سوز درکیت
 تاں مہلبانی مانت تل ۽ تازی
 داں کاروان جنزیت پہ باہو ۽ دیارے
 دانکہ امل ۽ دست ۽ پلے پہ زلپ ۽ تارے
 داں شاعر ۽ گوں درد ۽ لہزاں گوں ہست مہرے
 دانکہ دل ۽ جنوز ام نالیت پہ جو د۽ مہراں
 دانکہ اے یات مہر ۽ درد ۽ سازے یکشیت
 دانکہ وتا پہ کمو مہر ۽ پہ بازے یکشیت
 دانکہ امل ۽ جیگ ۽ مہر ۽ نمازے یکشیت
 دانکہ دل ۽ دریگ ۽ گواہیت مہر ۽ ٹرانگ
 دانکہ امل ۽ چماں گواہیت سہر ۽ ٹرانگ
 بلبل ۽ شپادی و شبو ۽ پل ۽ ٹرانگ
 دانکہ اے مانیت دہر ۽ زرد ۽ امل ۽ ٹرانگ
 دانکہ گنوک دہر ۽ مونجیت مولے
 تو ہست ۽ تو نمیران راجد پتر ۽ بلوچ ۽